

Redactioneel

GHB doet de alarmbelletjes rinkelen. Het heeft de aandacht van politie, justitie, politiek, algemene ziekenhuizen en verslavingszorg. Koppen als ‘Steeds meer GHB-slachtoffers op eerste hulp’ (Nos.nl), ‘GHB-gebruik enorm toegenomen’ (Spitsnieuws.nl), ‘Politie: tientallen incidenten door forse toename GHB-gebruik’ (Bndestem.nl) en ‘GHB is de nieuwe heroïne’ (Ad.nl) verschijnen regelmatig in de media. Steeds meer ervaringsverhalen over GHB-verslaving worden gepubliceerd in krantartikelen en boeken. In dit themanummer buigen onderzoekers en behandelaars zich over het GHB-probleem en reflecteren ze, elk vanuit hun expertisegebied, of GHB daadwerkelijk een groot probleem is.

Rama Kamal en Mary Janssen van Raay vragen zich af wat GHB precies is. Zij geven een actueel overzicht van de effecten en risico’s van intoxicatie en GHB-afhankelijkheid, op basis van de farmacologische en neurobiologische werking van GHB. Tibor Brunt en Jochen Schrooten gaan in op de omvang van het GHB-gebruik in Nederland en Vlaanderen, aan de hand van prevalenties onder de algemene bevolking, de groep uitgaanders en de verslavingszorg. Ze laten zien dat de absolute prevalentie laag is, maar dat de ernst van de problemen aanzienlijk is.

Dirk J. Korf en Ton Nabben beschrijven de problematiek bij politie wat betreft openbare orde, verkeer, kleine criminaliteit, gezondheid en het dilemma van insluiten of heenzenden van verdachten (op basis van 49 semigestructureerde interviews). Dijkstra en collega’s geven een overzicht van de ontwikkeling van GHB-detoxificatie in Nederland en doen aanbevelingen voor de toepassing van GHB-detoxificatie en -behandeling en de doorontwikkeling hiervan. Martijn van Noorden en Trudy van Dijken gaan in op de epidemiologie, diagnostiek en behandeling van GHB-intoxicaties en -onthouding in het algemene ziekenhuis.

Ton Mol en collega's hebben voor een interessante benadering gekozen, door met behulp van LADIS-data de uitspraken over GHB te toetsen van Roel Hermanides (directeur van verslavingszorginstelling Novadic-Kentron) tijdens een radio-interview op BNR Nieuwsradio op 23 januari 2013. Een casusbeschrijving door Marian Bulinga en collega's maakt duidelijk dat de dilemma's niet op-

houden bij hiervoor genoemde aandachtsgebieden van GHB.

Verder vindt u in de vaste rubrieken interessante bijdragen die alle raakvlakken hebben met GHB. Jaap van der Stel daagt ons in zijn column uit om verslaving op te vatten als een door de betrokken zelf gecreëerde 'oplossing' en pleit voor de beschikbaarheid van veilige middelen. In de boekbesprekking besteedt Guus Cruts aandacht aan *De parttime-junkie*, het autobiografische debuut van Renee Kelder over haar verslaving aan GHB. Suzan Oudejans en Masha Spits kijken in *Verslaving in de Media* terug op de berichtgeving over GHB in de afgelopen vijftien jaar.

Dit themanummer wordt voornamelijk gedomineerd door epidemiologische vraagstukken in de algemene populatie, verslavingspopulatie, algemene ziekenhuizen en politie en beschrijft de mogelijke detoxificatiebehandelingen voor patiënten met een GHB-afhankelijkheid. Uit de artikelen spreekt bezorgdheid voor de risico's en effecten van GHB, het verslavingspotentieel en de grote terugvalcijfers. Er wordt door de auteurs een duidelijke oproep gedaan om preventief op te treden en de samenwerking in ketenzorg verder te optimaliseren. Terugval is een serieus probleem en onderstreept de noodzaak tot meer onderzoek en betere behandelmethoden.

Het onderwerp heeft niet alleen de media gegrepen, maar ook onderzoekers, beleidsmedewerkers en behandelaren. Inzichten in de 'GHB-patiënt', effectiviteit van onder andere baclofen voor terugvalmanagement, de langetermijneffecten van GHB en GHB-gerelateerde coma's, lokale verschillen in GHB-problematiek, enzovoort, worden nader onderzocht, waarbij nadrukkelijk de patiënt en zijn omgeving wordt betrokken. De laatste kerncijfers over de verslavingszorg van de Stichting Informatievoorziening Zorg (SIVZ, 2014) laten zien dat de sterke groei van GHB-hulpvragen in 2013 niet doorzet. We blijven de ontwikkelingen op de voet volgen; hopelijk zet deze trend de komende jaren verder door.

Ik wens u veel leesplezier met dit themanummer en nodig alle betrokkenen uit samen te zoeken naar oplossingen en naar de pro-

blemen die ten grondslag liggen aan het GHB-probleem. Hopelijk kunnen we achteraf zeggen dat het een storm in een glas water was.

Boukje Dijkstra, *gastredacteur*